

KATECHETICKÉ OZVENY

Informátor a metodický pomocník pre katechétov Spišskej diecézy

Šk. r. 2010/2011

č. 2

Tento príbeh je pre tých, ktorí sú i napriek dospelému veku v srdci stále deťmi.

Na pasienkoch pri Betleheme sa pásala ovečka menom Gimel spolu s ostatnými. Iné ovce sa uspokojili s trávou a chutnými bylinami, Gimel bola iná a túžila prísť tajomstvu života na stopu.

Dozvedela sa, že na začiatku stvoril Boh nebo a zem. Práve tu, v okolí Betlehema, vedeli ľudia veľa príbehov o Bohu. Každý mu dával iné meno. Niektorí ho volali KRÁL, iní PÁN, mnohí aj OTEC alebo PASTIER. Inokedy bolo počuť aj divné cudzie názvy ako ADONAI a ELOHIM. Časom sa naučila veľa Božích mien, nakoniec ich nazbierala 99. Niektorí ľudia mali v tomto kraji šnúru na modlenie, na ktorej bolo 99 očiek a tak každé očko pripomínalo jedno z mien. Gimel bola smutná, že sté meno Boha nikto a ani ona nepoznala.

Vydala sa na púť po okolitom svete, aby sa od niekoho sté meno dozvedela. Jedného dňa sa stretla

s oslíkom Bileamom. Somárikovia obyčajne toho veľa nevedia, ale tento bol múdry. Keď sa Gimel pýtala na sté meno Boha, odpovedal jej: „Keď sa chceš dozvedieť sté meno Boha, musíš putovať cez púšť. Potom dôjdeš k oáze a tam býva ťava Sulamit. Ona pozná sté meno Boha.“

Gimel sa ešte v ten deň vydala na cestu. Cesta púšťou bola veľmi namáhavá. Slnko páliło a nikde sa nenašiel strom, ktorý by poskytoval tieň. O studni s vodou mohla len snívať a po trávičke nebolo ani stopy. Všade len piesok a kamene. Už-už sa chcela Gimel obrátiť na spiatočnú cestu, keď objavila v diaľke palmy. Keď sa k nim priblížila, zbadala aj studničku a v nej vodu, z ktorej sa hneď napila.

Jej šťastie bolo na vrchole, keď sa k nej priblížila veľká ťava. To bola práve tá múdra Sulamit, ktorú hľadala. Sulamit sa k nej ihneď prihovorila: „Ja viem, načo si sem putovala. Chcela by si sa dozvedieť sté meno Boha. Nuž ja ti ho prezradím.“

Sulamit si pozorne kľakla, urobila sa celkom maličkou a sté meno Boha pošepkala Gimel do uška. Gimel zažiarili očká aj tvár. Jej túžba sa splnila! Šťastne sa vydala na spiatočnú cestu k ostatným ovečkám na betlehemské lúky.

Keď sa chceš dozvedieť sté meno Boha, vydaj sa aj ty na cestu. Keď prejdeš púšťou, aj Ty stretneš „Sulamit“, ktorá Ti pošepká do ucha a do srdca sté, to najvzácnejšie meno Boha. A potom budeš môcť zapriať:

Pokoj všetkým, ktorých miluje Pán,
a radosť z toho, že BOH JE TU.

OBSAH

OBSAH.....	2
ÚVODNÍK.....	2
INFO.....	4
ODBORNÝ PORADCA.....	5
AKO AKTIVIZOVAŤ.....	9
KATECHETICKÉ NÁMETY.....	18
PONÚKAME.....	22

ÚVODNÍK

Advent a Vianoce dýchajú na nás ľuďi jedinečnou duchovnou, náboženskou silou a podmanivým ľudským čarom. Pre nás kresťanov vstúpiť do prežívania a slávania týchto významných období liturgického roka znamená ponoriť sa do atmosféry očakávania na príchod Vykupiteľa ľudstva a jeho narodenia v Ježišovi z Nazareta. Toto obdobie cirkevného roka sa zvlášť intenzívne prežíva v rodine. Preto aj Vianoce sú medzi ľuďmi označované ako sviatky rodiny.

Počas Adventu a Vianoc rozličnými spôsobmi uvažujeme a prežívame významné udalosti zo začiatku diela vykúpenia. Prvý príchod (Advent) Mesiáša v osobe Ježiša z Nazareta, jeho narodenie, roky mladosti v nazaretskej rodine sú inšpirujúce pre kresťanský rodinný život. Boží služobník Pavol VI. pri návšteve miesta detstva a mladosti Ježiša Krista v Nazarete uvažoval takto: „Nazaretský dom je škola, v ktorej začíname poznávať Kristov život; je to škola evanjelia. Tu sa učíme najprv pozeráť, počúvať, rozjímať a zvnútra poznávať, aká hlboká a tajomná sila sa skrýva v tomto najjednoduchšom, najpokornejšom a najkrajšom zjavení Božieho Syna. Ale, myslím si, že sa ho tým učíme aj pomaly napodobňovať.“

Tu totiž nachádzame spôsob a cestu, ktorou ľahko poznávame, kto je Kristus. Tu najlepšie pochopíme, ako brať do úvahy všetko, čo poznačuje, ba až akoby určuje jeho pobyt medzi nami; teda miesto, čas, zvyky, reč, posvätné obrady a vôbec všetko, čo použil Ježiš, aby sa zjavil svetu. Všetko tu má svoj hlas, všetko má svoj význam.

Tu v tejto škole, jasne vidíme, prečo musí zachovávať duchovný poriadok každý, kto sa hlási k náuke evanjelia a chce byť Kristovým učeníkom. Ako radi by sme sa vrátili

do svojich detských rokov a odznova začali túto pokornú a zároveň vznešenú nazaretskú školu. Ako veľmi by sme si priali u Márie doplniť svoje štúdiá, aby sme poznali pravý život a získali schopnosť chápať Božie pravdy! Ale sme tu len ako pútnici a musíme sa vzdať svojej túžby pokračovať v tomto dome v nikdy nekončiacom štúdiu evanjelia.

Tento dom nás učí mlčanlivosti. Nazaretské mlčanie nás učí ponárať sa do dobrých myšlienok v časoch, keď sme vystavení toľkému hluku, vrave a kriku. Nazaretská škola nás učí duchovnému rozjímaniu, životu vnútorného poriadku a modlitby, ktorú vidí len Boh v skrytosti. Okrem toho tu vidíme pravý spôsob rodinného života. Nech nám Nazaret pripomína, čo je rodina, jej spoločenstvo lásky, jej vážna a žiarivá krása, jej posvätná a nedotknuteľná osobitosť; ukazuje nám, aká láskavá má byť výchova v rodine, ktorú nemôže nič iné nahradiť; učí nás aká je prirodzená úloha rodiny v spoločenskom poriadku.“ (Pavol VI.: Príhovor v Nazarete 5. januára 1964)

Každá kresťanská rodina je vo svojej podstate a zameraní miestom a školou života. Tu sa kladú základy náboženského, duchovného a ľudského života. Je nenahraditeľným domom školy evanjelia a výchovy vo viere. Preto nazaretský dom a spoločenstvo Svätej Rodiny sa stáva vzorom rodinnej katechetickej školy. Rodičia sú prvými učiteľmi a vychovávateľmi vo viere pre svoje deti. Spolu s nimi všetci členovia rodiny majú mať aktívnu úlohu vo výchove mladších. Rodina sa definuje ako „domáca Cirkev“. V každej rodine sa majú zamýšľať nad rôznymi stránkami života, ako je poslanie, katechéza, svedectvo, modlitba. Rodina je prostredie, v ktorom sa evanjelium uplatňuje a z ktorého vyžaruje. Rodina ako miesto katechézy má výsadu odovzdávať

evanjelium tak, že ho zakoreňuje v kontexte hlbokých ľudských hodnôt. Rodina poskytuje prvé uvedenie do kresťanského života. V ňom nejde o systematickú katechézu, ale o kresťanskú výchovu, ktorá je viac svedectvom ako vyučovaním; skôr je príležitostná, trvalá a každodenná než rozdelená do období. (porov. VDK 255).

Preto Ján Pavol II. pripomína rodičom, starým rodičom a ostatným členom rodiny, aby využili udalosti, ako sú prijatie sviatostí, slávenie sviatkov, významné rodinné udalosti na odovzdávanie kresťanského poslania a pohľadu na okolitý svet a na to, čo sa v ňom deje. Ďalej pripomína rodičom, aby v rodinnej atmosfére plnej viery a lásky dávali deťom správnu kresťanskú životnú orientáciu. (porov. Ján Pavol II. Catechesi tradendae, čl.68)

Keď sa pozeráme na obraz súčasnej, a to i kresťanskej rodiny, zisťujeme veľký vplyv sekularizmu, hedonizmu na ňu. S Jánom Pavlom II. musíme konštatovať, že mnohé naše kresťanské rodiny strácajú charakter školy kresťanského života. Vplyv masmédií, reklamy obchodných reťazcov, organizácií, ktoré sú ľahostajné alebo nepriateľsky nastavené všetkému, čo pripomína náboženstvo, propagácia pohanských kultov, ktorými sa nahrádza slávenie kresťanského tajomstva a sviatkov, sú veľkou konkurenciou školy, v ktorej sa kontempluje tajomstvo Kristovho príchodu, jeho narodenie, smrť a zmŕtvychstanie. V danej situácii pomôže katechéza, ktorá sa stane školou evanjelia a viery, tichého a pokorného kontemplovania tajomstva spásy.

Rodičia spolu s duchovnými otcami, katechétmi majú prispieť k oživeniu školy pokorného stíšenia, modlitby a svedectva. Rodinná katechéza má nadväzovať na iné formy katechézy v farnosti, škole a v cirkevnom spoločenstve. Je povinnosťou duchovných otcov a katechétov zvlášť v Advente metodicky pripraviť rodičov na rodinnú katechézu. Poskytnúť katechetické, liturgické materiály, tak aby

rodičia vedeli počas adventnej a vianočnej doby vytvoriť v rodine atmosféru poznávajúcu a formujúcu ducha ich detí a ostatných členov rodiny. Rovnako treba rodiny orientovať na podujatia vo farskom spoločenstve, v cirkevných skupinách detí a mládeže. Upozorniť ich na vysielanie náboženských programov v rozhlase, televízii a na internete.

Katechéza v rodine má byť intenzívna nielen pri slávení vianočných sviatkov, ale aj po celý liturgický rok. Ak chceme uskutočniť v rodinách obnovu, tak potom rodinná katechéza má byť permanentne podporovaná a usmerňovaná cirkevnými inštitúciami a spoločenstvami. Ján Pavol II. upozorňuje, aby pomocou osobných stretnutí alebo schôdzok a najrozličnejšími pedagogickými prostriedkami ony pomáhali rodičom plniť ich úlohu, čím preukazujú katechéze neoceniteľnú službu.

Drahí kňazi, katechéti, učitelia náboženstva, rodina a katechéza v nej je školou viery a života, z ktorej sme vyšli. Jej vďačíme za to, čím sme a čo robíme, aké máme poslanie v Cirkvi a v spoločnosti. Tak ako Pavol VI. aj my túžme sa vrátiť do detských čias, do nášho domova, aby sme sa tu znova učili od Márie, Jozefa a hlavne od Ježiša žiť v pokore pred Bohom a v obľube pred ľuďmi. Aj tohoročný Advent a Vianoce nám katecheticky umožňujú tento návrat. Prežívajme ho osobne a spoločne s našimi katechizovanými! Zvlášť podajme pomocnú metodickú ruku rodičom, aby tento čas rodín pomohol ich priblížiť k ideálu Nazaretskej rodiny! Spolu so všetkými pracovníkmi nášho DKÚ prajem a vyprosujem Vám i všetkým rodinám v našej diecéze a vlasti požehnaný Advent a Vianoce.

ThDr. Jozef Škantár, PhD.
riaditeľ DKÚ

Spišská Nová Ves 5. novembra 2010

▣ **Kontinuálne vzdelávanie učiteľov náboženskej výchovy a náboženstva**

Dňa 4. septembra 2010 sme začali realizovať kontinuálne vzdelávanie vyučujúcich náboženskú výchovu. Prihlásení učitelia sú povinní absolvovať všetky 4 moduly, ktoré tvoria model kontinuálneho vzdelávania. Vzdelávanie má dve formy: prezenčnú (účasť na seminári) a dištančnú (písomné spracovanie zadaných úloh). Záverom vzdelávania bude tvorba prezentácie a obhajoba prezenčnej práce pred komisiou.

V budúcom školskom roku otvoríme opäť nový ročník kontinuálneho vzdelávania. Prihlasovať sa môžu učitelia, ktorí vyučujú predmet náboženstvo/náboženská výchova. Tlačivo je uverejnené na webovej stránke nášho úradu (www.dkuspis.sk). Termín prihlasovania je do 15. mája 2011.

▣ **Pracovné zošity pre farskú katechézu**

Ponúkame pracovné zošity, ktoré boli vytlačené vo vyššom náklade k predchádzajúcim osnovám. Pracovný zošit pre 1. ročník ZŠ je zároveň maľovankou, ktorú možno použiť i v súčasnosti ako doplnujúcu maľovanku pre deti materskej školy, 1. ročníka ZŠ, farskú katechézu. Pracovný zošit pre 5. a 6. ročník ZŠ je zároveň (podľa starých osnov) výbornou pomôckou na získanie poznatkov z kníh Svätého písma Starého a Nového zákona. Možno použiť na biblický krúžok, prípadne na stretnutia v rámci farskej katechézy pre mladších i starších žiakov.

▣ **Aktuálny rozvrh hodín**

Prosíme učiteľov náboženstva, ktorí nám ešte nezaslali aktuálny rozvrh hodín, aby tak urobili čo najskôr. Tlačivo je uverejnené na webovej stránke nášho úradu.

▣ **Biblická olympiáda**

V týchto týždňoch sa na školách začínajú realizovať triedne a postupne i školské kolá biblickej olympiády. K obsahu kníh tohtoročnej olympiády bol realizovaný seminár, ktorý sa uskutočnil 10. novembra 2010 v Ružomberku.

Je dobrým zvykom našich učiteľov, že pripravené úlohy na triedne a školské kolá zašlú na náš Diecézny katechetický úrad a my následne tieto úlohy zašleme učiteľom prihlásených družstiev. Tešíme sa aj tento rok na prejav vzájomnej služby a pomoci tým, ktorí na to z rôznych iných dôvodov majú menej času.

▣ **Seminár – Animária farských skupín**

Dňa 20.11.2010 o 9:00 sa v Námestove uskutoční seminár o animácii farských skupín. Cieľom seminára je získať kompetencie pre efektívne vedenie spoločenstiev vo farnosti a taktiež pozvať do aktívnej pastorácie nových záujemcov o prácu animátorov – vedúcich spoločenstiev v spolupráci s miestnym farárom. Seminár sa uskutoční v priestoroch Rím. Kat. farského úradu v Námestove. Viac informácií na www.dkuspis.sk

▣ **Noc čítania Biblie**

V čase tohtoročného Adventu sa bude realizovať i projekt KPKC, zameraný na čítanie a prácu s textom Svätého písma. Cieľom projektu je spoznávať Sväté písmo. Je možné prepojiť to i s čítaním kníh, na ktoré je zameraná Biblická olympiáda v tomto roku. Je dôležité na príbehoch, ktoré sú žiakom viac známe odkrývať ešte jeden príbeh, príbeh každého človeka – objaviť v biblickom príbehu posolstvo. Aktivitou projektu je Noc čítania Biblie: z 10. 12. na 11. 12. 2010 (noc z piatka na sobotu). Bližšie informácie nájdete na www.kpkc.sk.

DÔLEŽITOSŤ CIEĽOV VO VYUČOVANÍ NÁBOŽENSTA

Dôležitou kategóriou didaktiky predmetu náboženstvo sú **vyučovacie ciele**. Chápeme ich ako našu predstavu o kvalitatívnych a kvantitatívnych zmenách u jednotlivých žiakov vo všetkých oblastiach - kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej, ktoré je potrebné dosiahnuť v procese vyučovania.

Prečo stanoviť ciele?

Ak učiteľ vie čo chce, čo má dosiahnuť, môže zmysluplne usporiadať činnosti, metódy a formy, pomocou ktorých, dôjde k cieľu. Vhodne stanovený cieľ ovplyvní činnosť žiakov. Žiak je aktívnym subjektom vyučovania, môže zasahovať do procesu vyučovania.

Požiadavky na ciele:

Komplexnosť - znamená stanoviť ciele v troch dimenziách, so zreteľom na celistvú výchovu žiakov:

- v **kognitívnej** – čo a ako sa má žiak naučiť, aký výkon sa od neho očakáva,
- v **afektívnej** – ako a v akej rovine môže téma ovplyvniť postoj žiakov a ich hodnotovú orientáciu,
- v **psychomotorickej** – aké psychomotorické schopnosti má žiak získať (správne vysloviť, napísať, nakresliť, pracovať s knihou a pod.).

Konzistentnosť (súdržnosť) - znamená vnútornú väzbu všetkých cieľov. V našich podmienkach tematické ciele, ciele vyučovacej hodiny aj jej časti - špecifické ciele vychádzajú z ročníkového cieľa a ich realizáciou sa dosahuje ročníkový cieľ. S jedným cieľom môžeme pracovať aj na dvoch, troch hodinách alebo viac cieľov môžeme stanoviť na jednu vyučovaciu hodinu.

Ďalšou požiadavkou je **kontrolovateľnosť**. Aby cieľ mohol byť kontrolovateľný, musí byť merateľný. Preto je potrebné správne stanoviť požadovaný výkon žiaka (pomocou aktívneho slovesa), podmienky, za ktorých sa bude realizovať (samostatne, v časovom limite s akými pomôckami) a normu výkonu (kvalita výkonu - koľko úloh, počet chýb).

Štvrtou požiadavkou je **primeranosť** cieľa, to znamená adekvátne náročnosť.

Ako správne formulovať ciele?

Ciele majú byť formulované aktívnym slovesom z pohľadu žiaka, (nie z pohľadu učiteľa, nie to, čo má urobiť učiteľ, ale to, čo má zvládnuť žiak).

Na správne vyjadrenie cieľa **nie sú vhodné slová** významovo nejednoznačné, napr.: Žiak má vedieť, rozumieť, chápať, cítiť, obľúbiť si veriť, byť presvedčený, lebo nespĺňajú požiadavky, ktoré sú kladené na ciele (nie sú merateľné, kontrolovateľné, konkrétne).

Vhodné resp. kľúčové slová správnej formulácie cieľa sú: Žiak dokáže nakresliť, vypočítať, definovať, zapísať, odvodiť, vyriešiť, charakterizovať, vymenovať, vyjadriť, vyhľadať, navrhnúť, vysloviť, vytvoriť, určiť, nasledovať, nájsť, uplatniť, zorganizovať, diskutovať, opýtať sa atď.

Tieto slová sú vhodné, lebo poukazujú na viditeľné a počuteľné výsledky. Z týchto slov učiteľ dokáže zhodnotiť efektivitu hodiny a objektívne zistiť, čo sa žiaci naučili, zapamätali, alebo čím sa obohatili.

Napr. vo všeobecnej téme Kresťanské spoločenstvo môžeme formulovať ciele nasledovne:

V kognitívnej oblasti:

- **definovať** pojem kresťanské spoločenstvo,
- **uviesť** jeden **príklad** kresťanského spoločenstva,
- **diskutovať** o kresťanskom spoločenstve prvých kresťanov,

- **porovnať** tri rôzne spoločenstva,
- **posúdiť hodnotu** jednotlivých spoločenstiev – (z predložených viacerých spoločenstiev vybrať kresťanské),
- **aplikovať** kritéria kresťanského spoločenstva na svoju triedu.

V afektívnej oblasti:

- **počúvať** čítanie Svätého písma o živote prvých kresťanov,
- **reagovať** uvedením vlastnej skúsenosti spoločenstva,
- **povzbudiť sa** k životu v spoločenstve,
- **určiť kritéria** dobrého kresťanského spoločenstva,
- **rozhodnúť sa** pre život v spoločenstve.

V psychomotorickej oblasti:

- **napodobniť** jednotlivé činnosti dobrého kresťanského spoločenstva,
- **vytvoriť koláž** kresťanského spoločenstva,
- **vyznačiť na mape** mestá existencie spoločenstiev v dobe prvých kresťanov,
- **podieľať sa na bibliodráme** predstavujúcej kresťanské spoločenstvo,
- **formovať návyk** spolupráce kresťanského spoločenstva triedy.

Taxonómia cieľov v kognitívnej oblasti (B. S. Bloom)

V každej kategórii je potrebné správne formulovať špecifický cieľ – **aktívne sloveso** zamerané na činnosť žiaka.

Výsledkom aktívnej činnosti žiaka je určitý **konkrétny produkt**, ktorý je merateľný, kontrolovateľný, napomáha spätnej väzbe.

Tento produkt dosiahneme **správnym výberom metódy**. V nasledujúcej tabuľke ponúkame **taxonómiu cieľov** vo všetkých oblastiach podľa úrovni od najnižšej po najvyššiu s návrhom možných metód a príkladov úloh, ktoré môžu byť výsledkom činnosti žiakov.

Kategória	Proces formovania základných schopností	Návrh metód	Produkty tohto procesu
Zapamätanie	Pomenovať, formulovať, vysvetliť, definovať, určiť, priradiť, reprodukovať, opísať, opakovať, zoradiť	Rozprávanie, vysvetľovanie, výklad	Zápis, náčrt, výstrižok
Porozumenie	Dokázať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, vedieť vysvetliť, porovnať, doplniť, inak formulovať	Výklad, slovný opis, práca s PZ, s učebnicou, so SP	Zápis, opis, zoznam, tabuľka, doplnovačka
Aplikácia	Nakresliť, aplikovať, plánovať, usporiadať, diskutovať, navrhnuť, použiť, riešiť, zostaviť, vybrať, vyhľadať, demonštrovať, rozhodnúť	Kreslenie, práca so SP, s inou literatúrou, práca v skupinách	Ilustrácia, mapa, krížovka, schéma, model, vypracovanie úlohy, cvičenia
Analýza	Porovnať, urobiť rozbor – analyzovať, rozdeliť, nájsť princíp usporiadania, rozhodnúť, špecifikovať, rozlíšiť, prirovnať, porovnať	Rozhovor v kruhu, diskusia, rozbor textu, práca so SP, práca v skupinách	Referát, porovnanie výsledkov, tabuľka, schéma
Hodnotiace posúdenie	Posúdiť hodnotu, vysloviť mienku, zhodnotiť, obhájiť, zdôvodniť, porovnať, oceniť, argumentovať, vyvodiť závery, oponovať, preveriť, vybrať, uviesť klady a zápory, diskutovať, zostaviť hierarchiu,	Slovná, deduktívna, indukčná	List, diskusia, zhodnotenie, autoevalvácia, konklúzia, vyriešenie problému, dilemy, formulovanie myšlienky, nápadu
Tvorivosť	Vymyslieť, sformulovať, modifikovať, kontrolovať, skladať, zobrazíť, navrhnuť, ohodnotiť, vyjadriť, zhrnúť, vyvodiť záver, nájsť analógiu, dokázať, vytvoriť hypotézu	Hra, spev, demonštračné metódy, modelovanie, panel. diskusia, práca v skupine, individuálna, dialóg, rozhovor	Nápad na hru, pieseň, pantomímu, dramatizáciu, scénu, situačnú modlitbu, názor, hypotéza, projekt, plagát, komiks

Taxonómia cieľov v afektívnej oblasti (D.B.Kratwohl)

Kategória	Proces formovania základných schopností	Návrh metód	Produkty tohto procesu
Prijímanie	Vnímať, pozorovať, počúvať, prijímať	Demonštračná	Obraz, ilustrácia, plagát
Reagovanie	Identifikovať sa, vcítiť sa, nadchnúť sa, prejavíť záujem, vyjadriť vzťah, reagovať	Dramatizácia, meditácia, písanie listu, žalmu, práca v skupinách	Vyjadrenie pocitov, názorov, skúseností, myšlienok
Ocenenie hodnoty	Oceniť, povzbudiť sa, vážiť si charakter, konanie, hodnotu, dielo, prácu, akceptovať, presvedčiť sa o..., preferovať	Individuálna práca, dialóg, problémová situácia, práca v skupine	Počúvanie (svedomia), uvažovanie, diskusia, rozhodnutie sa, polemika
Integrovanie hodnôt do sústavy	Uvedomiť si, integrovať, určiť dominanty, zostaviť škálu, prejavíť záujem	Panelová diskusia, logické postupy (zdôvodnenie), polemika	Diskusia, dialóg, tvorivé myslenie, rozhodovanie
Internalizácia hodnôt v charaktere	Uvedomiť si, prejavíť záujem, rozvíjať (schopnosť), zovšeobecniť (postup)	Rozprávanie, rozhovor, panelová diskusia, polemika	Diskusia, uvažovanie (o hodnotách), počúvanie, rozhodnutie sa

Taxonómia cieľov v psychomotorickej oblasti (H. Dave)

Kategória	Proces formovania základných schopností	Návrh metód	Produkty tohto procesu
Imitácia	Vytvoriť, napodobniť, pozorovať, opakovať	Demonštračná (tanec, pantomíma, scénka), práca s vykladacím materiálom	Stvárňovanie Pantomíma, tanec, ilustrácia, scénka, iné stvárnenie (modelovanie, koláž)
Manipulácia	Predviesť, namaľovať, zahrať, vyformovať, vybrať si činnosť	Hra, kreslenie, koláž, tanec, modelovanie (hlina)	Orientácia a vyhľadávanie
Spresňovanie	Vyznačiť (na mape, v texte), skontrolovať, upresniť	Práca so SP, s PZ, s učebnicou, s inou literatúrou	Návrh na dramatizáciu, bibliodrámu, sekvenciu (zoradenie činnosti alebo obrazov v určitom slede)
Koordinácia	Spolupracovať, spoločne vytvoriť, podieľať sa, identifikovať sa	Práca s bibl. textom, práca v skupine, demonštračná (tvorivá v skupine)	Modlitba, práca v spoločenstve
Automatizácia	Formovať návyk		

Z vyššie uvedených príkladov a tabuliek vyplýva, že pri formulovaní cieľov sú dôležité **úrovne cieľov**. Poukazujú na to, ktorá úroveň jednotlivých oblastí je zasiahnutá, resp. s ktorou úrovňou chceme pracovať.

Najnižšia úroveň v kognitívnej oblasti je zapamätanie, vyššia je porozumenie, aplikácia, analýza, syntéza, najvyššia je hodnotiace posúdenie. V afektívnej oblasti najnižšou úrovňou je prijímanie, vyššou je reagovanie, ocenenie hodnoty, integrovanie hodnôt a najvyššou je internalizácia hodnôt v charaktere. V psychomotorickej oblasti najnižšou úrovňou je imitácia, vyššou je manipulácia, spresňovanie, koordinácia a najvyššou je automatizácia.

Božena Nemčíková

DESATORO DOBRÉHO SPOLOČENSTVA

Z mnohých skúseností pri budovaní malých spoločenstiev možno zostaviť súbor určitých zásad. Môžeme ich nazvať „desatorom“ dobrého spoločenstva. Pri dodržaní týchto zásad sa spoločenstvá stanú miestom osobného rastu členov a zároveň kvasom farského spoločenstva.

Veľkosť – Spoločenstvo by malo tvoriť ohraničený počet osôb. Ako ideál a uvádza 8 osôb (plus mínus dvaja). Pri väčšom počte je ťažké vytvoriť primerané osobné vzťahy medzi jednotlivcami a takisto vytvoriť potrebný priestor pre každého, aby sa mohol aktívne zapojiť na stretnutiach spoločenstva.

Cieľ – Každé spoločenstvo musí mať nutne spoločný cieľ, spoločnú víziu. To napomáha dávať zmysel našim zážitkom a skúsenostiam a zároveň pomáha deliť sa o ne s druhými. Ak by nebol jasný zmysel stretávania, postupne dôjde ku konfliktu a rozpadu.

Božie vedenie – Členovia a spoločenstvá musia byť otvorené voči pôsobeniu Božieho Ducha. Nemala by to byť len ľudsky organizovaná jednotka. Členovia a zvlášť animátor spoločenstva by sa mali v modlitbe pýtať na ďalší program spoločenstva, službu a riešiť problémy.

Základné piliere – Základom, na ktorom je potrebné budovať spoločenstvo je Ježiš Kristus. Môžeme ho spoznávať v spoločenstve cez modlitbu, Sväté písmo, štúdium, svedectvo a službu. Tieto prvky sú preto základnými piliermi, na ktorých stojí život malého spoločenstva. Spoločná modlitba prehĺbuje vzťah členov spoločenstva k Bohu i k sebe navzájom, Božie slovo ich vedie a vychováva, štúdium napomáha k hlbšiemu poznaniu Boha a poslaniu kresťana vo svete, svedectvo nás povzbudzuje v tom. Boh je živý a aj dnes koná v našich životoch a napokon služba znamená aplikáciu evanjelia do praktického života.

Animátor – Každé spoločenstvo musí mať svojho vedúceho – animátora. Môže to byť iniciátor spoločenstva alebo člen, ktorého si ostatní vybrali spomedzi seba. Má mať poverenie od Cirkvi. Nemal by mať funkciu šéfa, ktorý všetko diriguje a o všetkom rozhoduje. Jeho úlohou je stmelovať ostatných členov, v nerozhodných situáciách rozhodovať, zápasiť o spoločenstvo i jeho jednotlivých členov. Má byť človekom modlitby, má mať víziu pre spoločenstvo, má mať motiváciu a motivovať ostatných a napokon sám byť učeníkom.

Dĺžka a pravidelnosť programu – Okrem spoločnej náplne programu je dôležité určiť aj stabilný čas a dĺžku trvania programu. Zo skúsenosti by dĺžka programu nemala presahovať dve hodiny. Skutočný rast a napredovanie predpokladá súvislosť a pravidelnosť, preto sa odporúča stretávanie skupín raz týždenne.

Uzavretosť – otvorenosť – Spoločenstvo má byť uzavreté do vnútra a otvorené navonok. Po vzájomnom zorientovaní, kde dochádza k prvému spoznávaniu členov a vytváraniu programu, má postupne dôjsť k obdobiu dôvery. V tomto období nie je vhodné, aby sa spoločenstvo ďalej rozrastalo. Dochádza k formovaniu členov v rámci spoločenstva a k hľadaniu služby. Ako vzor tu slúži Ježišova metóda, podľa ktorej vytváral spoločenstvo učeníkov. Bez tohto uzavretia by spoločenstvo zostalo len skupinou ľudí, ktorá prežíva bez hlbších vzťahov a vzájomnej zodpovednosti. No ani v čase uzavretosti nemôže dôjsť k ignorovaniu potrieb farnosti.

Služba – Všetko, čo sa v spoločenstve deje, smeruje k službe, k ohlasovaniu evanjelia slovom, skutkom a osobným príkladom. To je otvorenosť spoločenstva navonok. Tu platí zásada, že keď sa spoločenstvo časom nezapojí do služby vo farnosti, prestáva plniť základnú úlohu a je potrebné ho zrušiť. Evanjelium v tejto otázke je veľmi jasné a radikálne: „Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil...“ Mk 10,45

Jednota s Cirkvou – Spoločenstvo, ktoré žije mimo Cirkvi, je suchou ratolesťou, nemá v sebe život a preto ho nemôže prinášať ani druhým. Pre každé spoločenstvo je nutné jasné vedomie začlenenia do Cirkvi a zreteľná väzba k farnosti. Spoločenstvo by si nemalo stačiť samo bez farnosti. Musí ho zaujímať, čo sa deje vo farnosti aj v celej Cirkvi a má jej slúžiť. Jednota je podmienkou dôveryhodnosti evanjelia: „Nech sú tak dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal...“ (Jn 17,23)

Rozdelenie, resp. zánik – Rozdelenie spoločenstva na dve, alebo viac spoločenstiev je dôležité, ak v ňom vyrastú noví vodcovia alebo keď sa niektorí členovia rozhodnú pre inú službu. Je to známkou zrelosti spoločenstva. Zánik spoločenstva by nemal byť prežívaný ako nejaký krach. Mal by znamenať iba ukončenie pravidelného stretávania, ale priateľstvá a kontakty by mali pretrvávajúť medzi členmi naďalej.

Malé spoločenstvo je miestom, kde človek môže naplniť svoju základnú túžbu po zdieľaní sa s druhými. Javí sa ako liek na vzájomné odcudzenie sa človeka človeku a z toho vyplývajúcu opustenosť ľudí. Zároveň je miestom obrátenia, duchovného rastu i osobného rozvoja života kresťanov.

Pastorácia farnosti založená na malých spoločenstvách je v prvom rade Ježišovou metódou evanjelizácie sveta. Zodpovedá požiadavkám kladeným na pokoncilovú pastoráciu a uvádza do života centrálnu myšlienku Druhého vatikánskeho koncilu – *Communio*.

Spracoval na základe rôznych prameňov: Marián Majzel

AKO AKTIVIZOVAŤ

ADVENT – ČAS MILOSTI

Každý rok sa končí liturgický rok nedeľou Krista Kráľa a začíname nové liturgické obdobie a nový liturgický rok. Prvou adventnou nedeľou začneme prípravu na najmilšie sviatky v roku. Akými činnosťami, aktivitami naplniť tento adventný čas?

Ponúka sa nám čas stíšenia, pokoja, radosti, spoločných rodinných večerov, rozhovorov a modlitieb.

Advent – znamená príchod, čas očakávania narodenia Ježiša, obdobie prípravy na Vianoce. Začína prvou adventnou nedeľou, trvá štyri týždne, počas ktorého prežívame štyri adventné nedele. Počas týchto štyroch týždňov si pripomíname čas, keď Panna Mária očakávala narodenie Ježiša. Bol to **prvý príchod Ježiša** - Boha na našu Zem. Prišiel ako bezmocné dieťa, prijal ľudskú podobu, aby svojim životom ukázal ako máme dobre žiť, predstavil nám svojho Otca, učil nás milovať Boha, ukázal cestu do večnosti.

Zároveň si pripomíname a očakávame **druhý príchod Pána Ježiša**, keď príde ako Sudca, mocný Pán a Boh, Zavŕšiteľ Božieho kráľovstva na Zemi.

Prežívanie Adventu:

- Častejšia účasť na svätých omšiach v pracovných dňoch.
- Plná účasť na nedeľných svätých omšiach.
- Konanie dobrých skutkov, cvičenie sa v čnostiach dobročinnosti formou pomoci slabším, chudobným, opusteným, starým, sirotám, radostnejšie prežívanie spoločenstva v rodine pri čítaní Svätého písma, vzájomne sa znášanie a odpustenie...

Je pekným zvykom urobiť si v rodine a v škole adventný veniec, ktorý je symbolom tohto obdobia.

História adventného venca siaha do 19. storočia. V roku 1808 sa v Hamburgu narodil Johann Johann Henrich Wichern, ktorý sa stal vychovávateľom a študoval teológiu, aby sa mohol stať evanjelickým pastorom. Pôsobil ako učiteľ v hamburskej nedeľnej škole. V túžbe postarať sa o chudobných, rozhodol sa zriadiť útulok pre opustené deti. Vďaka milodarom a tvrdej práci sa mu to podarilo. Útulok nazval Drsný dom. V ňom boli ubytované opustené deti a pod jeho opaterou sa priučali rôznym remeslám. Na základe neustálych otázok detí, že koľko dní ešte zostáva do Vianoc, rozhodol sa v roku 1860 vyrobiť drevený veniec s 24 sviečkami. Devätnásť bolo tenších a predstavovali všedné dni a štyri sviečky boli hrubšie – symbolizovali štyri adventné nedele. Z tohto adventného venca vznikol dnešný adventný veniec.

Symbolika venca:

kruh - Božia dokonalosť, večnosť (nemá začiatok ani koniec), zelené vetvičky ihličnatých stromov, ktoré sa nemenia a neopadávajú ani v zime – Božia nemeniteľnosť, štyri adventné sviece – štyri adventné nedele, fialové stuhy – doba očakávania pred príchodom Pána Ježiša. Zapalujeme postupne každý týždeň jednu, dve, tri, štyri sviece – svetla pribúda, sme bližšie k Bohu, bližšie k Vianociam, ktoré zažiaria radosťou z narodenia Pána.

Aby vianočná radosť bola dokonalá, ponúkame Vám nasledujúce aktivity na plnšie a zmysluplné prežitie Adventu:

- zhotoviť adventnú nástenku, kde vysvetlíme zmysel a symboly adventu a predstavíme adventný program,
- pripraviť pre deti adventné preukazy, kde si zaznamenajú účasť na adventných (rorátnych) sv. omšiach,
- putovať po rodinách – Svätá rodina hľadá nocľah - stretnutie pri spoločných modlitbách a spevoch,
- pripraviť adventné posedenie žiakov, učiteľov, rodičov, zvlášť vhodné pre tretiakov - prvoprijímajúce deti a birmovancov,
- zhotoviť adventné vence v rodinách, v triedach, modliť sa pri nich,
- pripraviť pracovný list - Adventná cesta – podľa jednotlivých dní od 1. adventnej nedele až po Narodenie Pána, kde žiaci majú možnosť zaznačiť si dobré skutky,
- pripraviť v spoločenstve triedy, rodiny dobročinnú hru - Tajný priateľ – každý zo spoločenstva napíše na papier svoje meno, vloží ho do pripraveného košíčka. Potom si každý vytiahne jeden papier, pričom neprezradí meno, koho si vytiahol. Za konkrétneho človeka sa modlí, pripravuje určité radosti a až na Vianoce prezradí napr. darovaním malého darčeka a priáním požehnaných sviatkov, komu bol „tajným“ priateľom.
- pripraviť jasličky – aktivita pre menšie deti – do prázdnych jasličiek vkladáme slamky za vykonaný dobrý skutok alebo modlitbu,
- spoločne piecť medovníkové pečivo, je vhodné použiť formičky s vianočným motívom napr. stromček, hviezda, ale i kvietok a pod. Potom ich zdobiť, každý pekne zabaliť a zorganizovať v škole burzu alebo predaj. Vopred je dôležité dohodnúť, na aký účel sa získané finančné prostriedky venujú, napr. na kostol, misie, charitu a pod.
- pripraviť jasličkovú slávnosť a vystúpenie v posledné dni v škole pred odchodom na prázdniny a zároveň pripraviť jasličkovú slávnosť pre farnosť,
- zapojiť sa do koledovania – Dobrá novina.

Pripravila: Božena Nemčíková

BOH PRICHÁDZA – ADVENTNÁ POBOŽNOSŤ

Štyri týždne Adventu predstavujú čas prípravy na sviatky Narodenia Pána. V škole, vo farskej katechéze a zároveň v rodine je potrebné venovať tomuto obdobiu zvláštnu pozornosť. Využívanie rôznych foriem adventného kalendára nemôže znamenať iba zvyk, na ktorý sa v súčasnosti zameriavajú už i obchodné centrá. Nemôže ísť teda o čokoládový adventný kalendár, vďaka ktorému dieťa otvorením okienka dostane každý deň nejakú sladkosť. Našou úlohou je pripravovať sa duchovne – podľa mnohých – na najkrajšie sviatky roka. Vianočné

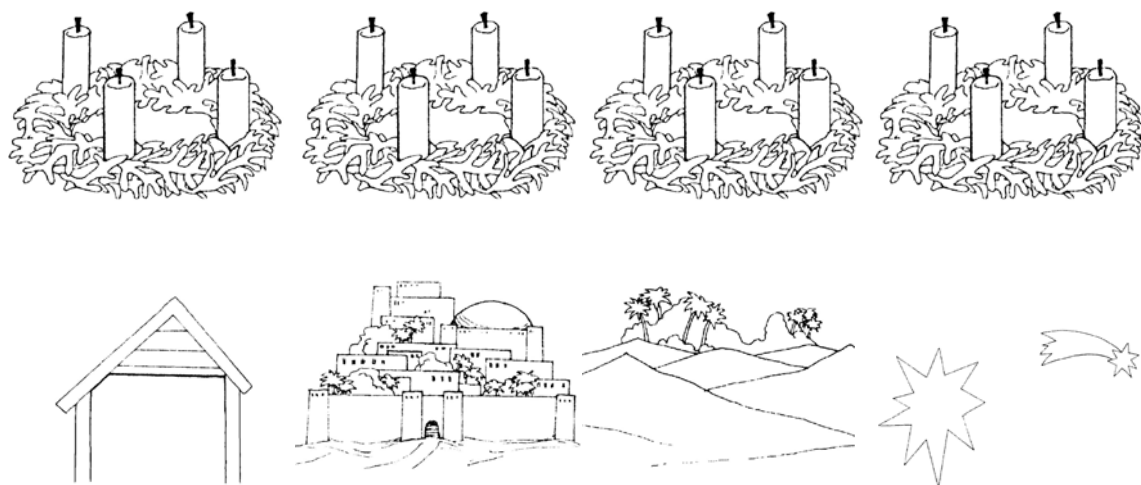
symboly a ich vysvetľovanie je v každom roku dôležitým motívom zrelšieho pochopenia tajomstva, že Boh sa stal Človekom, zbral na seba ľudskú prirodzenosť a prišiel k nám, aby nás vykúpil a spasil. Ak chceme hovoriť o evanjelizácii, katechizácii a o tom, že sa z našich rodín vytráca spoločná modlitba, tento čas je príležitosťou na spoločnú modlitbu, vysvetľovanie, vytváranie spoločenstva a zameriavanie sa na duchovné hodnoty.

Žiakov môžeme viesť k týmto hodnotám počas hodín náboženstva a pripraviť vyučovanie počas adventných týždňov trochu inak ako inokedy. V úvode alebo závere hodín náboženstva možno využiť päť minút na adventnú prípravu. V škole stačí pri zapálenom adventnom venci zaspievať kánon: *Ajhl'a, Spasiteľ príde, a všetci jeho svätí s ním, zažiarí veľké svetlo v jeho dňoch, aleluja*. Iná možnosť je zaspievať jeden verš adventnej piesne: *Príde Kristus, Spasiteľ náš, cestu mu pripravme* (JKS č. 28). Môže nasledovať čítanie krátkeho úryvku zo Svätého písma a modlitba Anjel Pána. Čítanie textu Svätého písma možno pripraviť rôzne. Texty možno dať už na začiatku Adventu a žiaci môžu pracovať s textom i tak, že k príslušnému textu niečo nakreslia a prinesú na hodinu, alebo prvé písmeno uvedeného textu budú mať vymalovať vhodným miniobrázkom, prípadne ozdobiť písmeno (podobne ako to bolo v textoch z čias stredoveku). V rodinách je vhodné pri zapálenom adventnom venci prečítať krátky úryvok zo Svätého písma a pomodliť sa aspoň desiatok radostného ruženca. Ak to žiaci chcú v rodinách praktizovať, bolo by vhodné ponúknuť žiakom obrazy tajomstiev radostného ruženca, ktoré počas modlitby by mali pred sebou.

V nasledujúcej aktivite ponúkame možnosť prípravy betlehemčeka kombináciou techniky lepenia kartičiek, dokresľovania (niektoré postavy nie sú celé, jasle je potrebné dokresliť celé) a vymalovania obrázkov.

Keďže každý rok je iný počet adventných dní v novembri (záleží to podľa dátumu 1. adventnej nedele), možno si tento kalendár aktualizovať tak, že hviezdy, pastieri, anjeli a ovečky sa pripravujú vo viacerých exemplároch, aby to vyšlo na každý deň Adventu. Predpokladá sa, že túto aktivitu deti budú robiť vždy večer, pretože ráno na to nie je zvyčajne čas. V predvečer každej adventnej nedele si dieťa prilepí na kartón (ľubovoľnej veľkosti, minimálne A3) do jedného rohu obraz s adventným vencom a vyfarbí plamienky. V ďalší večer (v 1. adventnú nedeľu môže nasledovať prázdna maštal'ka, ktorá môže byť väčšia, ako je kartička). Postupne je potrebné hovoriť o krajine, jednotlivých postavách a súvisiacich symboloch (hviezda, vôl, osol, ovečky atď.) Na Štedrý večer ako posledné sa vloží Betlehemské Dieťa – Boží Syn.

Prípravila: Klára Soľanová

PREŽÍVANIE ADVENTU – I PRE NÁS UČITEĽOV A KATECHÉTOV

Advent so sebou prináša veľké očakávania a zároveň i určité ťažkosti. Advent otvára náročnú tému v náročnej dobe, pretože naše obyčajné prežívanie predvianočného času je ovplyvňované, či to chceme alebo nie, spoločnosťou, ktorá advent vníma predovšetkým ako dobu výhodných nákupov a nutných príprav, ktoré chceme uskutočniť a trápi nás nedostatok času alebo ich finančná nedostupnosť.

Tento text nechce byť ďalšou požiadavkou v rade mnohých adventných povinností, predsavzatí a povinností. Chce byť ponukou ako prežiť Advent pokojne a hodnotne v spoločenstve Cirkvi. Ponúka konkrétne možnosti prežívania času ako príležitosť sa spoločne s deťmi zastaviť v predvianočnom zhone nad textami Svätého písma, prameňa dobrej správy o narodení Božieho Syna, ktorá na Vianoce zaznie v plnosti.

Dobré slovo druhého človeka vie potešiť. Každý vieme, ako dokáže potešiť, ak nám niekto povie: neboj sa, môžeš sa na mňa spoľahnúť, pomôžem ti, to si urobil dobre, mám ťa rád... Vo Svätom písme nájdeme veľa podobných povzbudzujúcich slov. Pre nás kresťanov je Božie slovo tým najviac dobrým slovom, aké môžeme na zemi počuť. Boh sa z lásky k nám stal človekom, pozná človeka a prihovára sa mu.

Ježiš prichádza chce byť s ľuďmi – stačí vytvoriť priestor na stretnutie. Mária je pripravená a jej počúvanie je načúvaním v tichu. Iba tak môže v slobode odpovedať: „Nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Mária je ako dom, ktorý je pripravený stať sa domovom. Boh si našiel svoj pozemský domov v človeku a Boží Syn si vybral Máriu ako svoj prvý „domov“. V otvorenosti a očakávaní načúvajte biblickému posolstvu a dajte Božiemu slovu priestor, aby oslovilo každého tak, ako to potrebuje. Každý môže svojim spôsobom vstúpiť do príbehu Adventu a pridať sa k Máriinej odpovedi na posolstvo Božieho slova.

Prajme si, aby sa náš domov stal počas tohoročného Adventu „domovom“ s veľkým „D“, v ktorom sa môže stretnúť alebo so zemou a Boh s človekom. Kiež by náš Advent nebol časom chystania sa iba na niekoľko vianočných dní, ale časom, ktorý už teraz spoločne prežívame a ktorý vianočnou slávnosťou „iba“ vyvrcholí.

Čo môžeme spoločne robiť?

Na stôl alebo na iné vhodné miesto položíme adventný veniec a v priebehu Adventu zapálujeme jednotlivé sviece.

Do kruhu alebo vedľa adventného venca položíme Sväté písmo.

Na tomto mieste sa môžeme podľa možnosti rodiny pravidelne stretávať pri spoločnej modlitbe a činnostiach navrhovaných na základe textov čítaní jednotlivých adventných nediel.

Vhodnou piesňou pri zapalovaní adventnej sviece môže byť: Ažhl'a, Spasiteľ príde, príp. JKS č. 28 *Príde Kristus, Spasiteľ náš, alebo iná vhodná pieseň.*

Prvá adventná nedeľa (Mt 24,37-44)

BDEJTE TEDA, LEBO NEVIETE, V KTORÝ DEŇ PRÍDE VÁŠ PÁN.

*Ježiš povedal svojim učeníkom: Ako bolo za dní Noema, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Ako v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noe vošiel do korába, a nič nezbadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Vtedy budú na poli dvaja: jeden bude vzatý, druhý sa ponechá. Dve budú mlieť na mlyne: jedna bude vzatá, druhá sa ponechá. **Bdejte teda, lebo nevíete, v ktorý deň príde váš Pán.** Uvážte predsa: Keby hospodár vedel, v ktorú nočnú hodinu príde zloděj, veruže by bdel a nedovolil by mu vniknúť do svojho domu. Preto aj vy buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej nevíete.*

NIE JE DÔLEŽITÉ VŠETKO STÍHNUŤ, DÔLEŽITEJŠIE JE VEDIET SI UROBIT ČAS.

Čo môžeme spoločne robiť?

- Po prečítaní biblického textu si spoločne pozrieme dvere, ktoré vedú k nášmu domovu. Vyskúšame, či funguje zvonček, alebo skúsime zaklopať.
- Premýšľame, čo sa nám na dverách páči a podľa čoho poznáme, že sú to „naše“ dvere.
- Spoločne sa postavíme von (pred dvere) a deti môžu popisovať priestor, ktorý je za zatvorenými dverami. Potom dvere otvoríme, „skontrolujeme“ či je to tak, ako sme si hovorili. Prídeme do miestnosti, kde je už pripravený adventný veniec a rozsvietime jednu sviecu.
- Spomíname, kedy sem dnes naposledy prechádzali dvermi, kto na nás doma čakal a čo mal pre nás pripravené, napr. mama čakala s chutným obedom, nikto nebol doma a pod.
- Rozprávame sa, kedy sme vstúpili do domu, boli sme prijatí a všetko pre nás bolo pripravené, alebo naopak, aké to bolo, keď sme stáli pred zatvorenými dvermi a nikto nám neotvoril, alebo sme si zabudli kľúče a museli čakať, kým niekto príde a otvorí.

Niektoré dvere si otvárame sami, stačí stlačiť kľučku alebo mať kľúč. Na niektoré musíme klopať alebo zvoniť, aby nám niekto otvoril. Vchod do domu môže byť otvorený alebo zatvorený. I ľudia môžu byť otvorení alebo uzavretí. V evanjeliu sme čítali, aby sme boli pripravení – ako Noe, ako dobrý hospodár, ale tiež ako každý z nás v situáciách, keď očakávame doma návštevu,

čakáme, až skončí škola, čakáme až pre nás niekto príde do škôlky a pod. Ľudia sa tiež pripravovali a čakali na príchod Záchrancu. Tak budeme i my spoločne čakať a pripravovať sa na príchod času, ktorý si na Vianoce pripomenieme, že Boh prišiel na zem. Byť pripravený znamená „mať otvorené dvere“, „mať otvorený dom“, „čakať“.

Dvere domova môžeme na znamenie otvorenosti „adventne“ ozdobiť.

Druhá adventná nedeľa (Mt 3,1-12)

PRIPRAVTE CESTU PÁNOVI, VYROVNAJTE MU CHODNÍKY!

V tých dňoch vystúpil Ján Krstiteľ a hlásal v judejskej púšti: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“ To o ňom povedal prorok Izaiáš: „Hlas volajúceho na púšti: »Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!«“ Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Potravou mu boli kobyľky a lesný med. Vtedy prichádzal k nemu Jeruzalem a celá Judea i celé okolie Jordánu. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán. Keď videl, že aj mnohí farizeji a saduceji prichádzajú k nemu na krst, povedal im: „Hadie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť budúcemu hnevu!? Prinášajte teda ovocie hodné pokánia! Nenazdávajte sa, že si môžete povedať: »Naším otcom je Abrahám!« - lebo vravím vám: Boh môže Abrahámovi vzbudiť deti aj z týchto kameňov. Sekera je už priložená na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa. Ja vás krstím vodou na pokánie, ale ten, čo príde po mne, je mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden nosiť mu obuv. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. V ruke má vejačku, vyčistí si humno, pšenicu si zhromaždí do sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.“

NIE JE DÔLEŽITÉ STÁLE NIEČO NOVÉ POZNÁVAŤ, ALE POZNAŤ, ČO DRUHÝ POTREBUJE.

Čo môžeme spoločne robiť?

- Posadíme sa okolo adventného venca, rozsvietime dve sviece a prečítame biblický text.
- Sväté písmo je plné slov a tiež okolo nás je plno slov. Premýšľame, či si niekto zapamätal niečo, čo dnes počul. Obyčajne si pamätáme slová, ktoré sú pre nás dôležité. Môžeme rozprávať vlastnú skúsenosť, kedy sme si niektoré slová dlho pamätali – či už boli pre nás dobré alebo zlé.
- Vymýšľame navzájom jeden pre druhého „dobré slová“, ktoré potešia a urobia radosť. Ten, komu sú „dobré slová“ určené, potom môže povedať, ktoré „dobré slová“, by si ešte sám prial.
- Spoločne premýšľame, či sme si zapamätali nejaké slová z biblického textu, ktorý sme pred chvíľou čítali.

Ján Krstiteľ povedal ľuďom veľa dôležitých slov – priblížilo sa nebeské kráľovstvo, pripravte cestu Pánovi, robte pokánie, pripravte sa... Tieto slová počuli ľudia z celého Jeruzalema a celého Judska. Ľudia vyšli zo svojich domovov a počúvali. Je dobré, keď človek počuje, pretože tak počuje i to, ak niekto volá o pomoc, ak niekto plače, nesmelo prosí, alebo keď niečo rozpráva. Je dobre počuť a hovoriť dobré slová.

Môžeme spoločne pripraviť „rodinné“ vianočné pranie a darovať tak dobré slovo aj svojim blízkym.

Tretia adventná nedeľa (Mt 11,2-11)

SLEPÍ VIDIA, CHROMÍ CHODIA, MALOMOCNÍ SÚ ČISTÍ, HLUCHÍ POČUJÚ, MŔTVI VSTÁVAJÚ A CHUDOBNÝM SA HLÁSA EVANJELIUM.

Ján bol v žalári. Keď počul o Kristových skutkoch, poslal k nemu svojich učeníkov opýtať sa: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“ Ježiš im odpovedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo počujete a čo vidíte: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čisti, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“ Keď odchádzali, začal Ježiš hovoriť zástupom o Jánovi: „Čo ste vyšli na púšť vidieť? Trstinu zmietanú vetrom? Alebo čo ste vyšli vidieť? Človeka oblečeného do jemných šiat? Ved' tí, čo nosia jemné šaty, bývajú v kráľovských domoch. Teda čo ste vyšli vidieť? Proroka? Áno, hovorím vám, viac ako proroka! Lebo to o ňom je napísané: »Hľa, ja posielam svojho posla pred tvou tvárou a on pripraví cestu pred tebou.« Veru, hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ. Ale ten, kto je v nebeskom kráľovstve menší, je väčší ako on.

NIE JE DÔLEŽITÉ MAŤ VŽDY PORIADOK OKOLO SEBA, ALE JE DÔLEŽITÉ MAŤ PORIADOK V SEBE.

Čo môžeme spoločne robiť?

- Posadíme sa okolo adventného venca, rozsvietime tri sviece a prečítame biblický text.
- Popozeralíme sa okolo seba. Hľadáme, či na niečom okolo nás možno zbadáť, že sa blížia Vianoce. Čo je už pripravené? Čo by sa ešte mohlo pripraviť?
- Naplánujeme si, čo by sa ešte dalo pripraviť, alebo to hneď spoločne pripravíme. Môžeme sa dohovoriť, čo je ešte potrebné a kto si to vezme na starosť.
- Dohodneme sa, že sa zídeme napríklad o 15 minút a každý niečo pripraví, aby bolo vidieť, že sa blížia Vianoce, napr. mama prinesie ochutnať napečené vianočné pečivo, otec prinesie škatuľu s vianočným ozdobami a pod.
- Premýšľame, ako by sme si navzájom mohli pomôcť, aby sa nám spolu dobre žilo a aby náš domov bol pekný a príjemný.

Ježiš chodil s otvorenými očami a videl na zemi veľa biedy. Videl hluchých, slepých, chorých, opustených a chudobných. Všetkým prinášal do ich života svetlo. Všimol si veci, ktoré obyčajne iní ľudia prehliadali a nestali o to. To, čo je cenné, nie sú drahé šaty a kráľovské domy plné bohatstva, ale obyčajný život s jeho radosťami a bolesťami.

Spoločne vytvoríme čokoľvek, čo je potrebné, aby nám spolu bolo doma dobre – napríklad i radostnú „adventnú“ večeru.

Štvrtá adventná nedeľa (Mt 1, 18-24)

NEBOJ SA PRIJAŤ MÁRIU, SVOJU MANŽELKU, LEBO TO, ČO SA V NEJ POČALO, JE Z DUCHA SVÄTÉHO.

*S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého. Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, **neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého.** Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“ To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami. Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku. Ale nepoznal ju, kým neporodila syna; a dal mu meno Ježiš.*

NIE JE TAK DÔLEŽITÉ, ČO JE NA STOLE, ALE JE DÔLEŽITEJŠIE, KTO JE PRI STOLE.

Čo môžeme spoločne robiť?

- Posadíme sa k adventnému venu a vedľa neho položíme chlieb. Rozsvietime štyri sviece a prečítame biblický text.
- Premýšľame, aký je chlieb. Napr. obyčajný, čerstvý, potrebný, voňavý a pod.
- Rozprávame si, kde sme tento chlieb kúpili alebo kde sme ho upiekli a ochutnáme ho.
- Môžeme porovnávať, ako chutí chlieb a ako iné napr. vianočné pečivo, a môžeme premýšľať, čo je pre život dôležitejšie a prospešnejšie. Môžeme si predstaviť, aké by to bolo, keby sme mali namiesto chleba celý rok iba vianočné pečivo, ale tiež opak, aké by to bolo, keby boli vianočné sviatky bez sladkostí – iba o chlebe.
- Hovorí sa, že chleba je vždy dost' pre všetkých. Čoho sme mali dnes alebo v minulých dňoch dostatok? Napr. snehu, práce, času, radosti a pod.
- Máme dostatok niečoho, s čím sa dá rozdeliť s druhými?
- Môžeme spoločne premýšľať, čo darujeme svojim blízkym, napr. babičke, tete, krstným rodičom a pod.

Hovorí sa, že chlieb je Boží dar. Keď vôňa chleba naplní dom, všetci vedia, že tu spolu žijú ľudia, ktorí majú dostatok a ktorí sa vedia rozdeliť. Hovorí sa, že kto má chlieb, má dostatok všetkého, čo k životu potrebuje.

Jozef tiež prijal Boží dar. Prijal Máriu, ktorá nosila pod srdcom najvzácnejší dar všetkých darov. Dieťa, ktorého Otcom bol sám Boh. Boh tak miloval človeka, že do jeho rúk vložil ten najcennejší dar, ktorý im vedel dať. Daroval mu svojho Syna.

Spoločne môžeme zabalit' niektoré darčeky pre svojich blízkych.

*Podľa prameňov KPC Ostrava 2010
preložila a upravila: Klára Solánová*

ADVENT – KLOPANIE NA DVERE – farská katechéza

Cieľ: V každom človeku hľadať a spoznať Ježiša Krista.

Pomôcky: texty príbehu, baliaci papier, pastelky, fixky, lepidlo, obrázky, nožnice

Úvodná modlitba: recitovaná alebo vlastnými slovami

Pribeh:

Rozdeliť deti napr. podľa veku na mladšie a staršie.

Porozprávať deťom nasledujúci príbeh:

Kedysi žila jedna zbožná stará pani, ktorá sa každý deň niekoľko hodín modlila. Jedného dňa pri modlitbe počula Boží hlas, ktorý jej oznámil: “Dnes ťa prídem navštíviť.” Bola to pre ňu veľká pocta a radosť. Rýchlo sa vrhla do upratovania, aby všetko bolo ako sa patrí. Tiež bolo potrebné vzácnemu hosťovi pripraviť pohostenie a tak horúčkovo miesila cesto a piekla koláče. Keď bola so všetkým hotová, obliekla si sviatočné šaty a netrpezlivo čakala na Boha.

Po chvíli ktosi zaklopal na dvere. Stará pani utekala k dverám. Ale stála za nimi len susedka. Vraj by potrebovala trochu soli, lebo sa jej minula. Pani ju okríkla: “Musíš ma s takouto hlúposťou zdržovať práve teraz? Čakám na Boha. Má tu byť každú chvíľu. Príď niekedy inokedy.” “A zabuchla prekvapenej susedke dvere pred nosom. Netrvalo dlho a opäť sa ozvalo klopanie. Pani sa rýchlo pozrela do zrkadla, upravila si vlasy, šaty a ponáhľala sa k dverám. Kto to bude? Nejaký chlapec zababušený v kabáte, ktorý mu bol príliš veľký. Predával lacné gombíky a mydlo. Stará pani na neho vybuchla: “Ja teraz čakám na Boha – na teba nemám čas.” “A zavrela pred chlapcom dvere.

Za chvíľu opäť niekto zaklopal. Pani otvorila dvere a uvidela otrhaného starého pána. „Pani, buďte taká dobrá, dajte mi, prosím, aspoň kúsok chleba...môže byť aj tvrdý,“ prosil. „To tak! Dajte mi všetci pokoj! Ja čakám na Boha. A vy sa odpracte od mojich dverí!“ povedala nahnevane. Chudák teda odkrýval o dom ďalej a pani ďalej netrpezlivo čakala na Boha.

Hodiny plynuli a nič sa nedialo. Zotmelo sa, prišla noc a Boh neprichádzal. Pani bola hlboko sklamaná. Nakoniec si povedala, že už čakať nebude a pôjde spať. Hneď zaspala a sníval sa jej sen. V tom sne sa jej zjavil Boh. Povedal jej: “Dnes som ťa trikrát prišiel navštíviť a ty si ma ani raz nepustila k sebe domov.”

Zopakovať hlavný dej a rozprávať sa o príbehu formou otázok, napr. v kom môžeme vidieť Boha, ako sa môžeme pripraviť na stretnutie s ním.

V druhej časti stretnutia môžu staršie deti pripraviť a zahrať scénu, v ktorej by znázornili situácie, kde všade môžu oni vo svojom živote hľadať „Božie navštívenie“. Deťom pomôžeme, že sú to situácie, kedy poslúchnu rodičov, uvoľnia miesto v autobuse, pridržia dvere, zahadzujú odpadky do odpadových košov a pod.

Po predstavení scénok môžu staršie a mladšie deti spoločne vytvoriť plagát na tému: Čakám na Boha a spoznávam ho v ľuďoch.

Pripravil: Marián Majzel

VIANOČNÝ LIST PRE TEBA

Tento list slúži na zamyslenie a je dobré reflektovať ho na vlastný život individuálne alebo v spoločenstve.

Ako dobre vieš, moje narodeniny sa blížia. Každý rok sa koná oslava na moju počesť a myslím si, že tak bude aj tento rok. Počas týchto dní veľa ľudí nakupuje darčeky. Rozhlas a televízia vo svojich reklamách na každom kroku upozorňujú svet na moje blížiace sa narodeniny.

Je krásne vedieť, že aspoň raz ročne si niektorí ľudia na mňa spomenú. Ako iste vieš, oslava mojich narodenín začala už pred mnohými rokmi. Spočiatku ľudia chápali a boli vďační za všetko, čo som pre nich urobil. Teraz sa zdá, že nik už nepozná skutočný dôvod osláv.

Rodiny a priatelia sú spolu, zabávajú sa, ale nepoznajú význam osláv. Spomínam si, že aj vlani bola usporiadaná takáto slávnosť na moju počesť. Slávnostná tabuľa bola plná delikates, ovocia a rôznych maškrt. Výzdoba bola vskutku fantastická a všetko to dopĺňali nádhorne zabalené darčeky. Chceš však niečo vedieť? Bol som oslávenec, ale nebol som pozvaný. V deň D som prišiel, ale nechali ma vonku, pred zabuchnutými dverami. A ja som tak veľmi chcel byť s nimi.

Naozaj, neprekvapilo ma to, pretože v posledných rokoch všetci predomnou zatvárajú dvere. Nepozvaný, ale predsa som sa rozhodol potichučky vojsť. Postavil som sa nebadane do rohu miestnosti a sledoval som. Všetci jedli, pili, podaktorí aj opití, rozprávali neslušné vtipy a nesmierne sa na všetkom bavili. A navyiac, keď do miestnosti vstúpil veľký tučný muž oblečený v červenom s dlhou bielou bradou. Vyzeral ako opitý, sadol si do kresla a všetky deti sa rozbehli k nemu, kričiac: „Santa Claus, Santa Claus!“, akoby táto oslava bola na jeho počesť!

O polnoci sa všetci začali objímať. Tak som roztvoril svoju náruč čakajúc koho by som objal. A vieš čo? Nikto ma neprišiel objasť. Ľudia si začali rozdávať darčeky, otvárali ich plní očakávania. Keď už boli všetky otvorené, nsmelo som sa obzrel, či tam azda nebude aspoň jeden aj pre mňa. Ved' ako by si sa cítil ty, keby na tvojich narodeninách boli obdarovaní všetci okrem teba – oslávenca?

Vtedy som pochopil, že som nechcený, nepozvaný a preto som rýchle odišiel. Každý rok sa sviatok mojich narodenín zhoršuje. Ľudia pamätajú len na jedlo, pitie, zábavu, ale na mňa akosi zabúdajú. Bol by som rád, keby si mi počas týchto Vianoc dovolil vstúpiť do svojho života. Potešilo by ma, keby si uznal skutočnosť, že pred vyše dvetisíc rokmi som prišiel dobrovoľne na tento svet obetovať svoj život na kríži, aby som ťa zachránil. Dnes, jediné čo chcem je, aby si tomu veril celým svojím srdcom. Rád sa s tebou o niečo podelím. Keďže ma mnohí nepozvali na svoje párty, budem mať svoju veľkú vlastnú veľkolepú oslavu, akú si nikto nevie predstaviť. Stále ešte prebiehajú prípravy. Dnes som poslal mnoho pozvánok a toto je jedna z nich aj pre teba. Chcem vedieť, či prídeš, aby som ti rezervoval miesto a napíšem tvoje meno zlatými písmenami do veľkej knihy pozvaných. Iba tí zapísaní budú pozvaní na hostinu. Tí, ktorí neodpovedia na pozvánku, zostanú vonku.

Budem na vás všetkých čakať na tohtoročnej oslave...

Uvidíme sa čoskoro. Mám Ťa veľmi rád! Ježiš

Prípravil: Marián Majzel

Blahoslavená Imelda Lambertini

Imelda Lambertini sa narodila roku 1321 v Bologni v bohatej šľachtickej rodine Lambertiniovcov. Ako desaťročná si od rodičov prosbami a plačom vymohla povolenie vstúpiť do kláštora augustiniánok (neskôr prijali rehoľné pravidlá svätého Dominika). Tam vynikala v skromnosti, mlčanlivosti a poslušnosti. Ale najviac sa vyznamenala úctou k Najsvätejšej sviatosti. Celé hodiny trávila pred svätostánkom. Z jej skrytého života vystupuje do popredia túžba prijať Ježiša. Pochopila, že spojenie s Ježišom najviac pomáha úsiliu pripodobniť sa mu. Ale v tej dobe bolo povolené pristúpiť k prvému svätému prijímaniu až okolo štrnásteho-pätnásteho roku. Rada sa rozprávala s rehoľnými sestrami, ktoré boli na svätom prijímaní. Predzvesťou jej smrti bola otázka, ktorú

vraj raz položila sestre idúcej od prijímania: *"Sestra, povedzte mi, ako je možné prijať Ježiša a nezomrieť od šťastia?"*

Po prvom svätom prijímaní na sviatok Nanebovstúpenia Pána roku 1333 zavrela oči a sklonila sa na zem ako vo vytržení. Keď ju sestry po čase pozdvihli, bola mŕtva. Zomrela z lásky k Pánu Ježišovi hneď po svätom prijímaní. Jej život bol naplnený detskou nevinnosťou a silnou túžbou po Pánu Ježišovi.

Telesné ostatky Imeldy sú uložené v kostole svätého Žigmunda v Bologni. Imeldu vyhlásil za blahoslavenú pápež Lev XII. roku 1826. Lev XIII ju ustanovil za patrónku prvoprijímajúcich detí. Blahoslavená Imelda je vzorom lásky k Pánu Ježišovi a túžby po ňom.

Zdroj: <http://pekaraul.blogspot.com/2009/04/imeldin-pribeh.html>
Spracovala: Klára Soľanová

KATECHETICKÉ NÁMETY

ŠTEDRÁ VEČERA – SIEDMY TANIER

V našich krajoch je ešte niekde zaujímavý zvyk. K štedrovečernému stolu sa pridáva ešte jeden tanier navyše – pre počestného. Ktovie, aká je skutočná tradícia tohto zvyku. Možno podľa porekadla „Host do domu, Boh do domu“, alebo, že v minulosti častejšie zaklopal bezdomovec? Kresťanská tradícia pozná aj smutnejšiu situáciu, kedy sa prázdny tanier dával na stôl v prípade, že sa niekto z najbližšej rodiny nedožil vianočných sviatkov. Nech je to akokoľvek, nasledujúca ruská legenda môže poslúžiť ako predvianočný príbeh, ktorý možno zapracovať i do prípravy na vyučovaciu hodinu počas Adventu.

ÚVOD:

1. Motivácia

Učiteľ donesie adventný veniec. Vyzve žiakov, aby si posadali do kruhu. Veniec položí do stredu. V krátkosti sa môžu žiaci porozprávať, ako sa tešia na Vianoce. Učiteľ upozorní, že na Vianoce je potrebná aj zodpovedná príprava. Aj naše stretnutie nech poslúži k tomu, aby sme sa lepšie pripravili na slávenie.

HLAVNÁ ČASŤ

1. Rozhovor

Učiteľ vedie rozhovor so žiakmi. Čo je potrebné k sláveniu? Žiaci odpovedajú: oslávenec, hostina, jedlo, hudba, atď. Učiteľ pripomenie, že i vzájomný rešpekt, počúvanie sa, úsmev, pokoj, radosť. Keďže Vianoce sú slávením narodenia Ježiša Krista, je dôležité veľmi dobre sa pripraviť a hlavne prežívať slávnosť a slávenie.

2. Prerozprávanie príbehu

Učiteľ rozpráva príbeh:

Mesto Murmansk leží ďaleko za polárnym kruhom. Je to veľký ruský prístav. V dome na kraji mesta žije rodina Orlovova: bábuška a bábka, (ako sa po rusky hovorí starým rodičom), matička a otecko, Ivanko a Sonička. Otec pracoval v továrni na rybie konzervy, lebo Murmansk je najväčší rybársky prístav celého Ruska.

Vonku bola strašná zima. Teplomer ukazoval v tento vianočný deň 35°pod nulou. Už niekoľko hodín padali nehlučne na zem snehové vločky. Ivan postavil v záhrade obrovského snehuliaka a do tváre mu vrazil mrkvu ako nos, ale tento o chvíľu nebolo od snehu vidieť. Chlapec bol oblečený do hrubého kožucha. Na nohách mal teplé čižmy, na hlave kožuštinovú čapicu a na rukách rukavice s podšívkou, ale zima ho v tvári tak štípala a jeho dych mal tiež čudný zvuk, že čoskoro sa vrátil do domu, aby sa zohrial.

V izbe bolo útulne. V samovare tíško bublal čaj. Všade sa šírila vôňa jabĺk a cukroví. Okenné tabule boli pomalované fantastickými ľadovými krajinami z malých hviezdčiek a zo strechy viselo množstvo cencúľov. Sonička sa hrala so svojou pestro pomalovanou bábikou: matrioškou. Je to dutá bábika, v ktorej sú rovnaké, vždy menšie bábiky. Soňa opatrne rozoberala svoju matriošku a bábiky postavila pred seba na stôl podľa veľkosti. „Ach, tvoja matrioška je ako cibuľa, vždy sa objavuje nová bába ako blana na cibuli“, doberal Ivan svoju malú sestričku. Ale ona sa nerozhnevala, veď dnes sú Vianoce! V izbe už bol postavený vianočný strom, ozdobený červenými jablkami, farebnými guľkami a anjelskými vlasmi. Na vrchole žiarivá hviezda a pod vetvami nachystané darčeky. Bábuška už aj stôl prestrela pre vianočnú večeru.

Deti sa sotva vedeli dočkať večera a Ivan veru vonku dostal aj hlad. Konečne počul, že ktosi otvára domové dvere.

„Ocinko, ako dobre, že si už doma!“ – zvolal a pomáhal otcovi vyslobodiť sa zo šalov, kabáta a čapice. Na brade sa mu utvorili malé cencúľiky a on sa radostne smial. Vtipne poznamenal: „Dedko Mráz bude mať dnes ťažkú prácu v tej zime. Ale už aspoň prestáva snežiť. V noci bude určite ešte väčšia zima, veru ani psa nehodno vyhnať!“ Aj on bol hladný a bábuška zachvíľu otvorila vianočnú izbu. Vianočný strom bol taký krásny ako nikdy, sviečky žiarili a deti spievali vianočnú pieseň. Pri druhej slohe Ivan tajne počítal pripravené tanierne na stole. Sedem? Keď dospievali, pýta sa:

„Príde dnes na návštevu strýko Nikolaj?“

„Nie. Prečo?“ – pýta sa mama.

„Je prestreté pre sedem osôb a nás je len šesť.“

Bábuška potiahol Ivana za uši: „A to si naozaj zabudol, že v Rusku máme taký zvyk? To sa robievalo už u môjho pradedka, že na Vianoce sa pripraví o jedno prestieranie viac pre Neznámeho.“ Mama medzitým priniesla pariacu sa nádobu so soljankou, to je kapustnica s rybacinou a uhorkami. K tomu mali chrumkavé pirohy a v kuchyni bol ešte vianočný kapor, na ktorého sa Ivan obzvlášť tešil.

Ivan zjedol už väčšiu polovicu polievky, keď začul pred domovými dverami akési zvuky. „Ocko, počul som vonku akési zvuky“, - upozorňuje na svoj objav.

„To asi nejaký cencúľ, ktorý sa ulomil zo strechy“, - povedal otec a ďalej spokojne jedol. Ale po krátkej chvíli už všetci počuli, že ktosi klope na dvere.

„Kto to môže byť o tomto čase a ešte k tomu vo vianočný večer?“ – pýta sa mama zadivene. „Dúfam, že nič sa nestalo“.

„Možno niektorý sused čosi potrebuje, ale v takomto počasí každý sedí radšej doma v teplej izbe“, - hovorí bábuška.

Otec si utrel ústa servítkou a vyšiel von, aby zistil, kto klopá na dvere. Keď dlho nechodil, bábuška fľfle: „Celkom mu tá polievka vychladne“.

Ale aj ostatní prestali jesť a jeden po druhom išli za otcom do chodby. Len bábuška zostal sedieť a napchával si tabak do fajky. „To je hlúpe, že ľudia vyrušujú aj na vianočný večer“, - dudral si do brady.

V predsieni stál neznámy muž. Nemal ani poriadny kabát, ani kožuštinovú čapicu, mal na sebe len samé staré handry. Nepestovaná brada a obočie boli samý ľad. Od zimy bol celkom modrý v tvári a neprehovoril ani slovo, lebo pery mal popukané od zimy. Len jeho oči žiarili vo vychudnutej tvári.

Kto to bol? Vandrujúci Roma? Nejaký opilec, ktorý v snehu zablúdil? Handry sa pomaly roztopili a na podlahe sa urobila kaluž zo špinavej vody. Ivan na neho pozerá vyjavene, ako keby ten cudzinec bol mátohou a Soňa sa od strachu skrývala za maminou sukňou.

Tento žobrák sa vôbec nehodil do vianočnej atmosféry a mama už v duchu myslela na to, že mu dá v kuchyni teplú polievku. Nakoniec v tejto treskúcej zime ho nemohli poslať preč! Otec hrabal vo vačku, či tam nemá nejaký ten rubel. S tanierom polievky a rubľom bude ten úbožiak asi spokojnejší. Už to, že ich počas vianočnej večere vyrušuje, bolo dosť zlé. Nikto z rodiny si nespomenul na ten siedmy tanier na stole. Nikto? Bábuška chvíľu pozorovala, ako bezradne tu všetci stoja. Potom vzala neznámeho pod pazuchu a priateľsky ho pozdravila:

„Vítame vás u nás v tento vianočný večer! Nevie, kto ste a odkiaľ prichádzate, ale na Štedrý večer je u nás každý vítaný a my máme pre vás dokonca aj prestreté!“

Otec rodiny jej šepká do ucha: „Bábuška, my mu môžeme dať jesť aj v kuchyni, on sa naozaj nehodí do vianočnej izby.“

Ale bábuška energicky potriasa hlavou: „Hanbi sa! Tento človek je úplne vyčerpaný od zimy, vyhľadovaný a celkom sám a opustený vo vianočný večer. Kde sa podelo tvoje srdce?“

Otec v pomykove mlčí a bábuška vedie žobráka láskavo do peknej a teplej vianočnej izby. Ten sa pomaly posadil k nadpočetnému siedmemu tanieru a zrazu to vyzeralo tak, ako keby boli na neho všetci čakali. Ani Sonička už nemala strach, lebo Neznámy mal taký krásny pohľad a ona sa na neho usmiala.

Mama znova zohriala polievku a naplnila tanier neznámeho host'a. On však ukazoval rukou na košík s chlebom, ktorý stál uprostred stola. Ivan mu ho cez stôl podal. Cudzinec berie pomaly, slávnostne krajec do ruky, láme ho a ako na neho bez dychu pozerá celá rodina, cudzí muž sa zrazu stratil.

„Spoznali ste ho?“ – pýta sa potichučky bábuška. „To sám Ježiš prišiel k nám na návštevu.“

(Skrátene to bolo uverejnené v Slovenských hlasoch z Ríma v decembri 1980)

3. Rozhovor so žiakmi

Čo vás na príbehu oslovilo?

Ako by ste sa zachovali, ak by sa vám taká situácia naskytla počas tohtoročnej Štedrej večere?

Prečo tento príbeh takto skončil?

Čo by sme mali pochopiť na základe tohto príbehu?

4. Prehľbenie

Žiaci môžu pomocou vykladacieho materiálu stvárniť celú rodinu okolo Štedrovečerného stola a zároveň znázorniť i miesto pre Ježiša.

ZÁVER

1. Zhrnutie

V závere učiteľ vysvetlí, že pri každom stolovaní a zvlášť na Štedrý večer nemáme zabúdať na modlitbu, ktorou pozývame Ježiša do svojho spoločenstva.

2. Pieseň

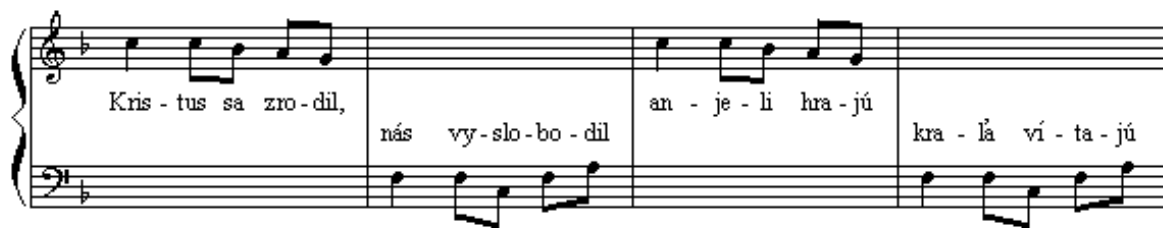
Zaspievame adventnú pieseň: Príde Kristus, Spasiteľ náš....

Pripravila: Klara Soľanová

Dnes v Betleheme

1. Dnes v Be-tle-he-me, že pan-na čis-tá, dnes v Be-tle-he-me že pan-na čis-tá ra-dost-ná no-vi-na. Sy-na po-ro-di-la.

Kris-tus sa zro-dil, nás vy-slo-bo-dil an-je-li hra-jú kra-lá ví-ta-jú

An-je-li spie-va-jú, pas-tie-ri klá-ka-jú, radosť veľ-kú o-hla-su-jú.
spie-va-jú klá-ka-jú

2. Na slame leží, na slame leží Ježiško maličký
pre spásu sveta, pre spásu sveta zvolil si jasičky.
Kristus sa zrodil ...
3. Do Betlehema, do Betlehema všetci pospiechajme
a Ježiškovi, a Ježiškovi veselo spievajme.
Kristus sa zrodil ...

PONÚKAME

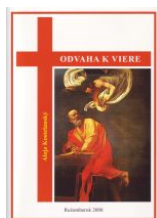
Kostelanský Alojz: **AKTIVIZAČNÉ A TVORIVÉ METÓDY VO VYUČOVANÍ NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY**

Obsahom práce je ponuka informácií a námetov na aktívne vyučovanie náboženstva v zmenených a často problematických podmienkach. Poukazuje na nutnosť aktívneho vyučovania na školách s poukázaním na veľké a rôznorodé množstvo vyučovacích a katechetických metód.

Cena: 4,40 €

Kostelanský Alojz: **ODVAHA K VIERE**

Úvahy o Svätom písme prostredníctvom obrazov. V každej katechéze sa obraz nachádza na začiatku a je vybraný z nesmierneho pokladu kresťanského umenia. V prílohe sú aj rozličné mapy, grafy a obrazy.

Cena: 4,40 €

West Christopher: **TEOLÓGIA TELA PRE ZAČIATOČNÍKOV**

Teológia tela pre začiatčníkov sviežim spôsobom „predkladá“ ohromujúce poslanstvo Jána Pavla II. Do jazyka bežného čitateľa. Odkrýva hlboké súvislosti medzi sexualitou a najdôležitejšími otázkami ľudskej existencie o zmysle a ciele života, o stvoriteľskom diele ako muža a ženy a pod.

Cena: 4,40 €

Kohutiarová Mária: **STVORENÁ PRE LÁSKU**

Malý manuál na pochopenie, ako sa stať tou, ktorou má byť dievča – žena.

Cena: 2,50 €